

Το χάνι ως ζωντανός δημόσιος χώρος

επαναπροσδιορίζοντας την έννοια του “χανιού”
σε σχέση με την πόλη των Ιωαννίνων

Ηλίας Παπαδόπουλος

Βασίλης Μέντζος

Το χάνι ως ζωντανός δημόσιος χώρος

επαναπροσδιορίζοντας την έννοια του “χανιού”
σε σχέση με την πόλη των Ιωαννίνων

Φοιτητές
Ηλίας Παπαδόπουλος
Βασίλης Μέντζος

Επιβλέπων καθηγητής
Κάρολος Γαλανός

Ιωάννινα, Φεβρουάριος 2025

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
Πολυτεχνική Σχολή
Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών

Περιεχόμενα

Κεφάλαιο 1: Από την πόλη στην πλατεία.....σελ.5
Κεφάλαιο 2: Ιωάννινα - Η πόλη των χανιών.....σελ.7
Κεφάλαιο 3: Το χάνι “Θανόπουλου”.....σελ.11
Κεφάλαιο 4: Πρόταση.....σελ.15

Κεφάλαιο 1

Από την πόλη στην Πλατεία

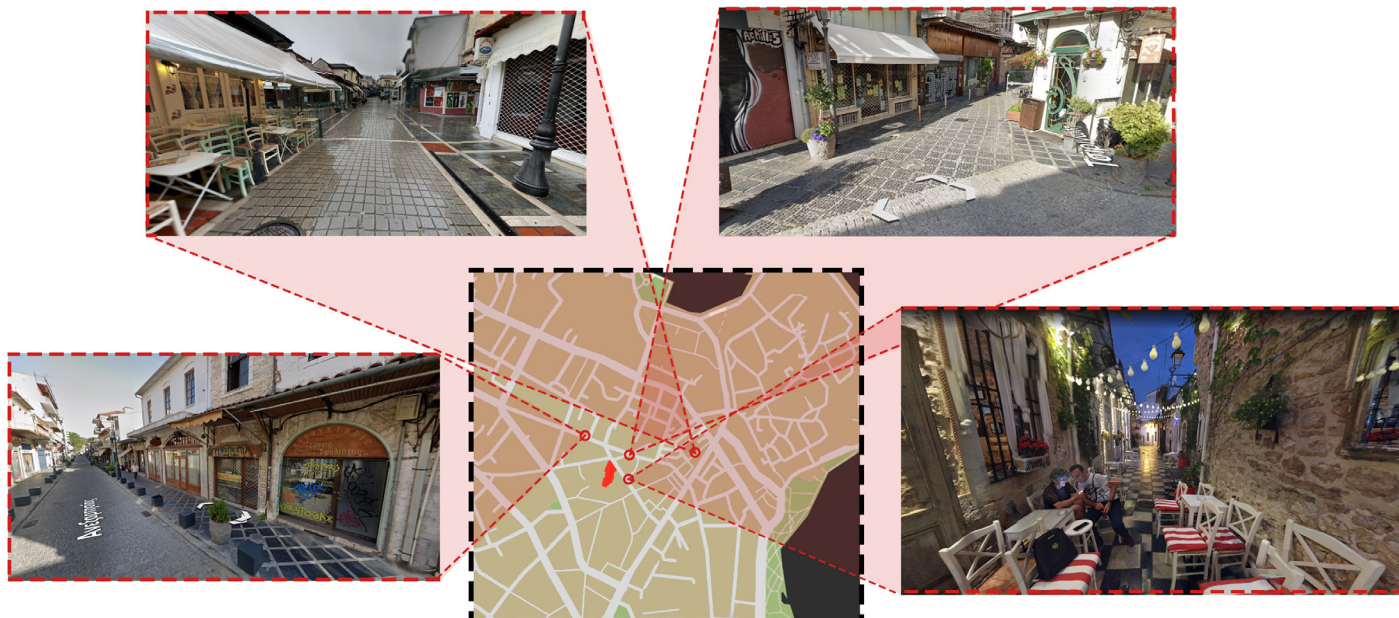

εικ.1 χάρτης
Ιωαννίνων

Η πόλη των Ιωαννίνων, λόγω της θέσης της στην περιοχή της Ηπείρου, αποτελεί έναν σημαντικό κόμβο για ταξιδιώτες που επιθυμούν να εξερευνήσουν την Ελλάδα. Η εγγύτητά της με σημαντικούς τουριστικούς προορισμούς και τα όμορφα γύρω χωριά καθιστούν την περιοχή ιδανική για διαμονή και εξερεύνηση. Η πόλη προσφέρει εύκολη πρόσβαση σε φυσικά τοπία, παραδοσιακούς οικισμούς και ιστορικά αξιοθέατα, ενώ παράλληλα συνδέει διάφορες περιοχές της χώρας, εξυπηρετώντας πλήθος διερχόμενων επισκεπτών που αναζητούν ένα ενδιαμέσο σημείο για να συνεχίσουν το ταξίδι τους. Μια πρώτη ματιά στον χάρτη των Ιωαννίνων μας κάνει να παρατηρούμε την απουσία ενός τυπικού κανάβου. Αυτό συμβαίνει γιατί, ιστορικά η πόλη αναπτύσσονταν γύρω από την λίμνη Παμβώτιδα. Παρά την απουσία τυπικών οικοδομικών τετραγώνων παρατηρούμε πως στην πόλη αναπτύσσονται κενά περιτριγυριζόμενα από πλήρη. Η οργάνωση γύρω από την λίμνη όπως και τα κενά μαζί με τα πλήρη της πόλης μας οδηγούν συνειρμικά στην εικόνα της ηπειρώτικης πλατείας η οποία έχει υπάρξει κομβικό σημείο για όλους τους επισκέπτες της Ηπείρου. Ένα κέντρο το οποίο λειτουργεί σαν σταθμός όπως και σαν πέρασμα.

εικ.2 διάγραμμα
κενών-πλήρων

εικ.3 εικόνες της περιοχής κοντά στην Παλιά αγορά Ιωαννίνων

εικ.4 Οι παραδοσιακές πλατείες της Ηπείρου

Κεφάλαιο 2

Ιωάννινα - Η πόλη των χανιών

εικ.5 Τα διάφορα χάνια των Ιωαννίνων

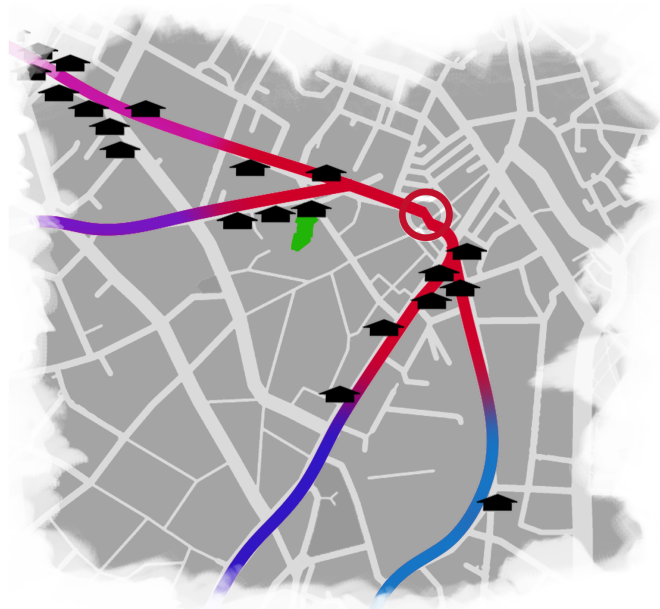
Προφίλ Κατοίκων Ιωαννίνων (Παρελθόν)

εικ.6 Τα δημογραφικά των Ιωαννίνων τον 19ο αιώνα

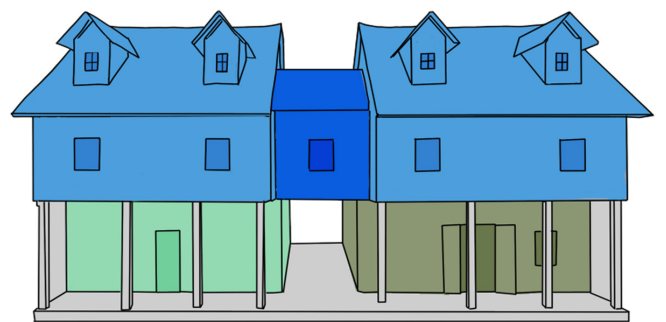
εικ.7 Διερχόμενοι και μόνιμοι κάτοικοι Ιωαννίνων τον 19ο αιώνα

- Αλβανία, Κονισιά, Ζαγόρι, Πωγώνι, Σαγιάδα
- Σαντοβίτσα
- Σταυράκι, Παραμυθιά
- Άρτα, Πρέβεζα, Μέτσοβο, Θεσσαλία

Ο διαχωρισμός χανιού και πανδοχείου προκύπτει από το γεγονός ότι το χάνι παρέχει χώρο σταυλισμού για τα ζώα σε αντίθεση με το πανδοχείο. Σαν χώρος, το χάνι παρέχει κατάλληλα κυρίως σε έμπορους αλλά και ταξιδιώτες από μακρινές περιοχές. Εκεί δεν θα παραγγείλουν φαγητό αλλά θα γευματίσουν σε ό,τι έχει έτοιμο εκείνη την ημέρα ο χαντζής ο οποίος είναι ο υπεύθυνος του κάθε χανιού. Το χάνι ήταν ένας χώρος πολυδιάστατος και λόγω της ποικιλομορφίας των ατόμων που φιλοξενούσε αλλά και της ποικιλομορφίας των λειτουργιών που παρείχε που πέρα από στεγαστικές και εμπορικές ήταν και ψυχαγωγικές.

εικ.8 Διάγραμμα αναπαράστασης της στρατηγικής θέσης των χανιών μέσα στον αστικό ιστό των Ιωαννίνων

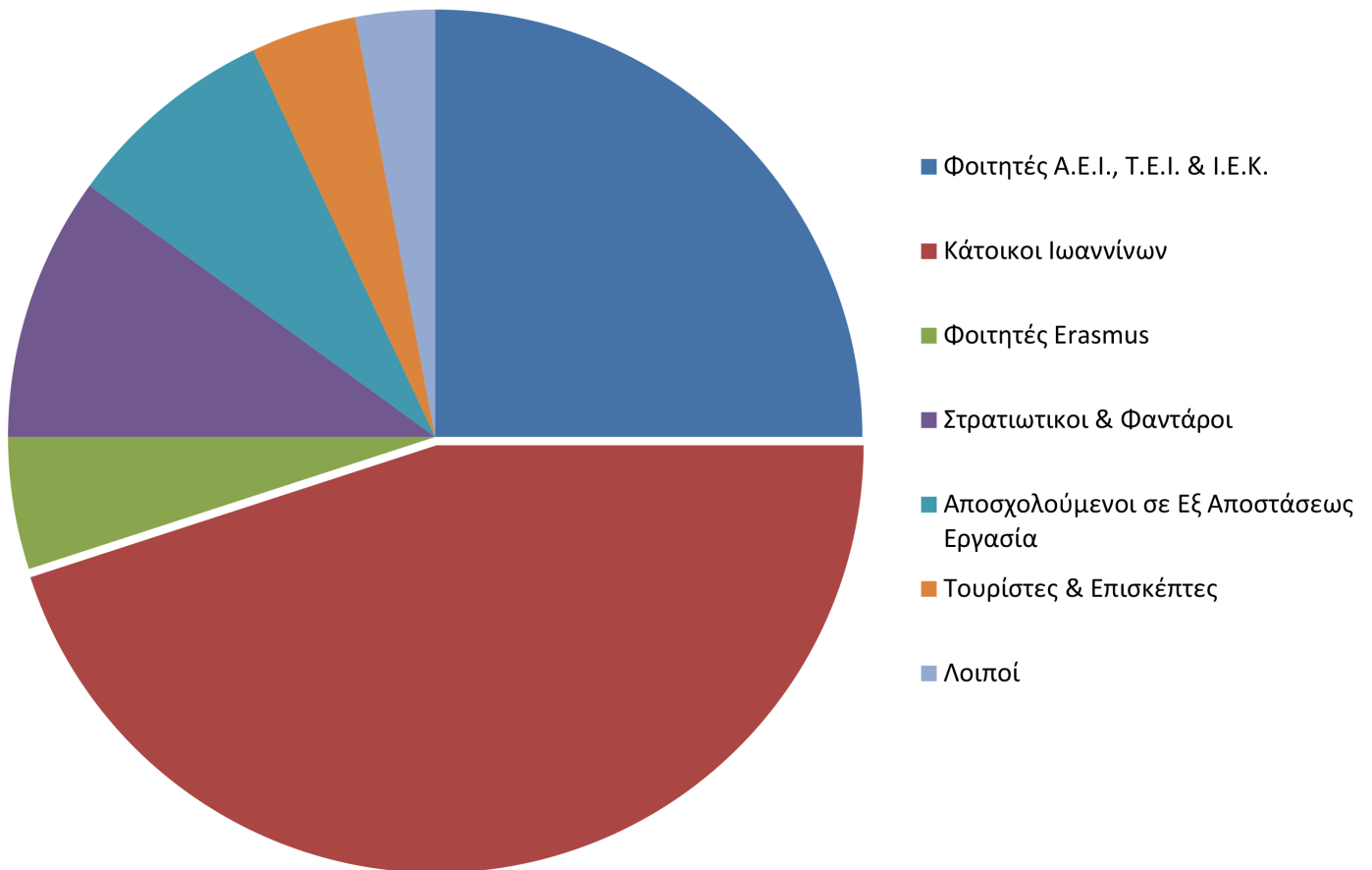

εικ.9 Το λειτουργικό
πρόγραμμα ενός
τυπικού χανιού

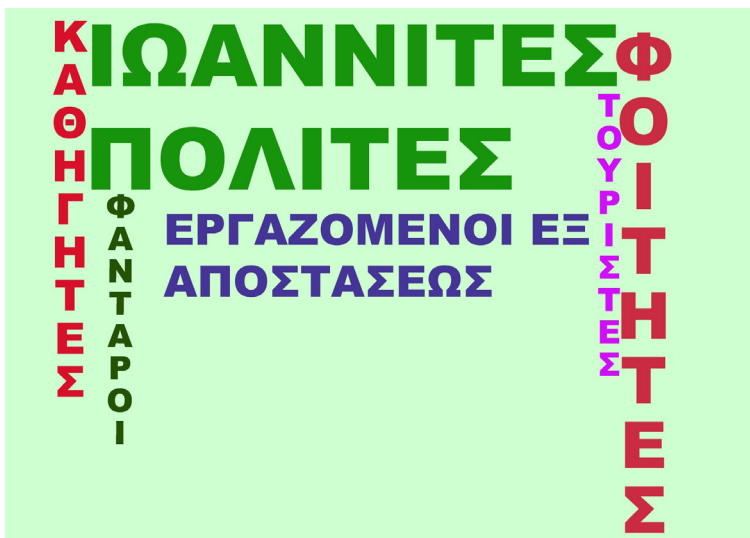

εικ.10 Η ατμόσφαιρα ενός τυπικού χανιού

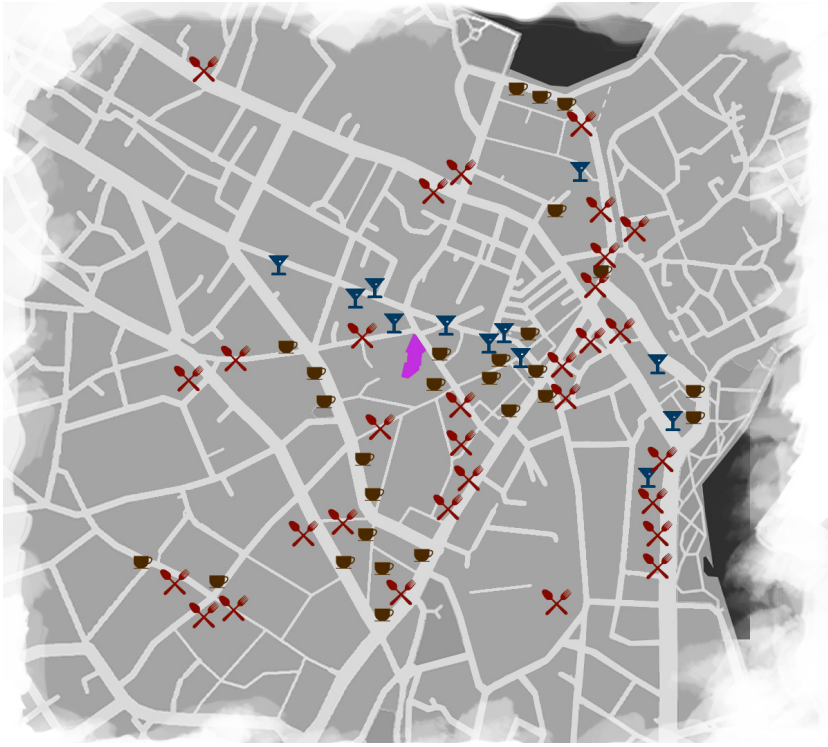
Προφίλ Κατοίκων Ιωαννίνων (Τώρα)

εικ.11 Τα δημογραφικά των Ιωαννίνων τον 21ο αιώνα

εικ.12 Διερχόμενοι και μόνιμοι κάτοικοι των Ιωαννίνων τον 21ο αιώνα

εικ.13 Διάγραμμα που
επισημαίνει τον λειτουργικό
χαρακτήρα της περιοχής

εικ.14 Η ατμόσφαιρα των Ιωαννίνων σήμερα

Κεφάλαιο 3

Το χάνι “Θανόπουλου”

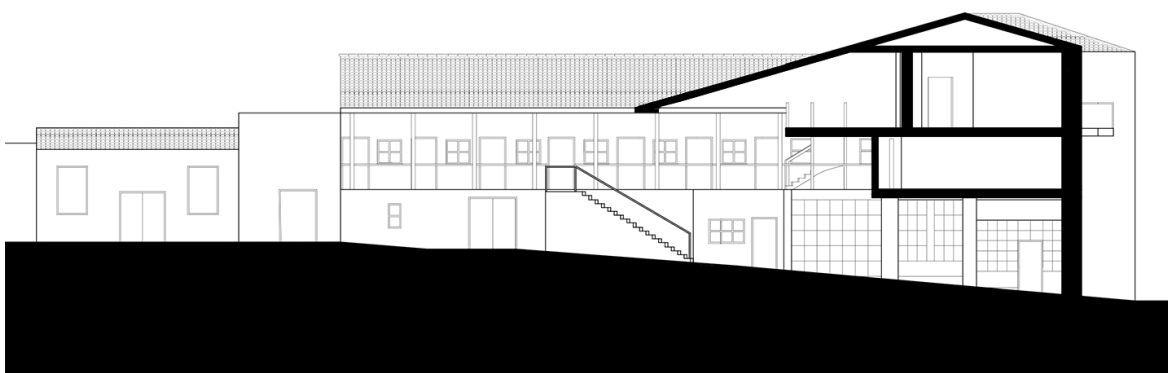
εικ.15 Η θέση του
οικοπέδου μέσα
στην πόλη

εικ.16 Η υφιστάμενη κατάσταση του χανιού “Θανόπουλου”

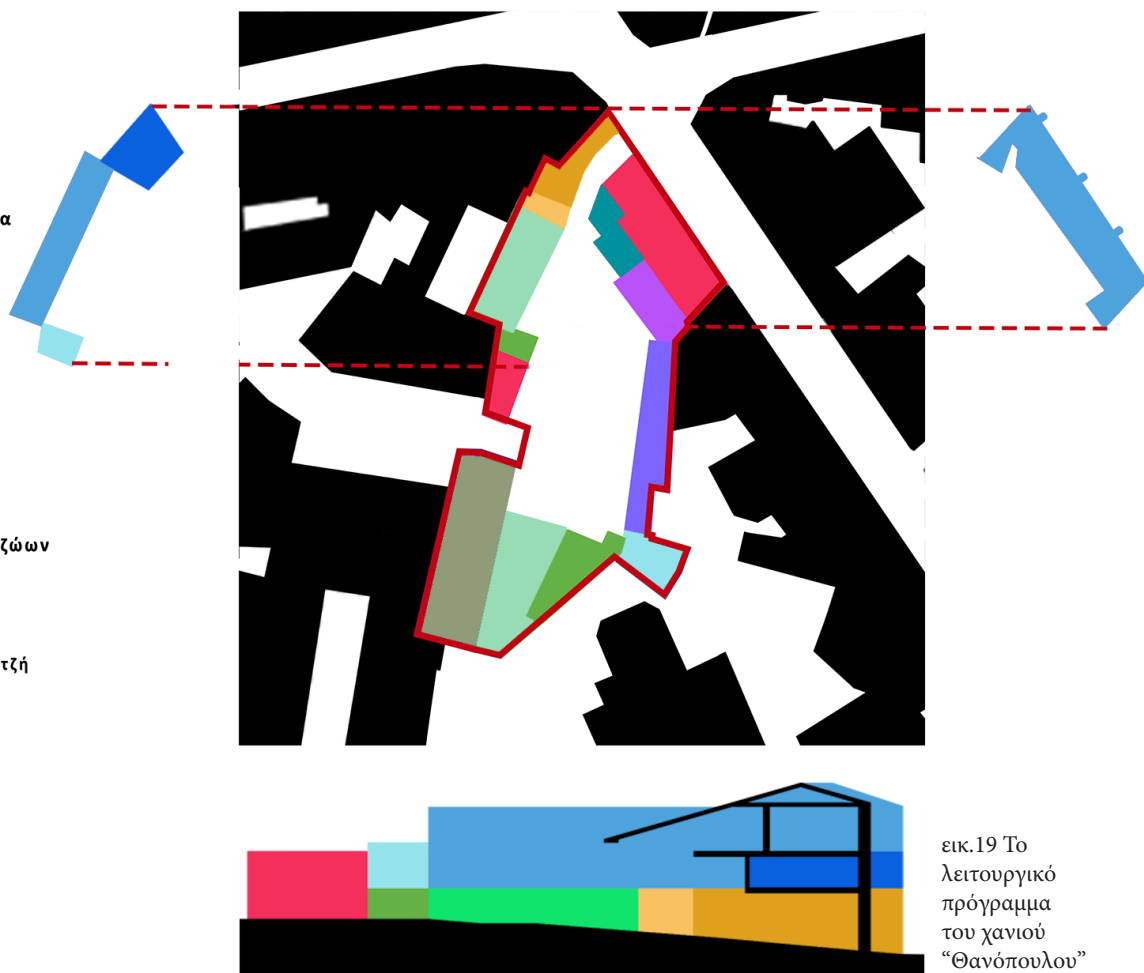

εικ.17 Κατόψεις αποτύπωσης του ισογείου του μεσοπατώματος και του ορόφου του οικοπέδου

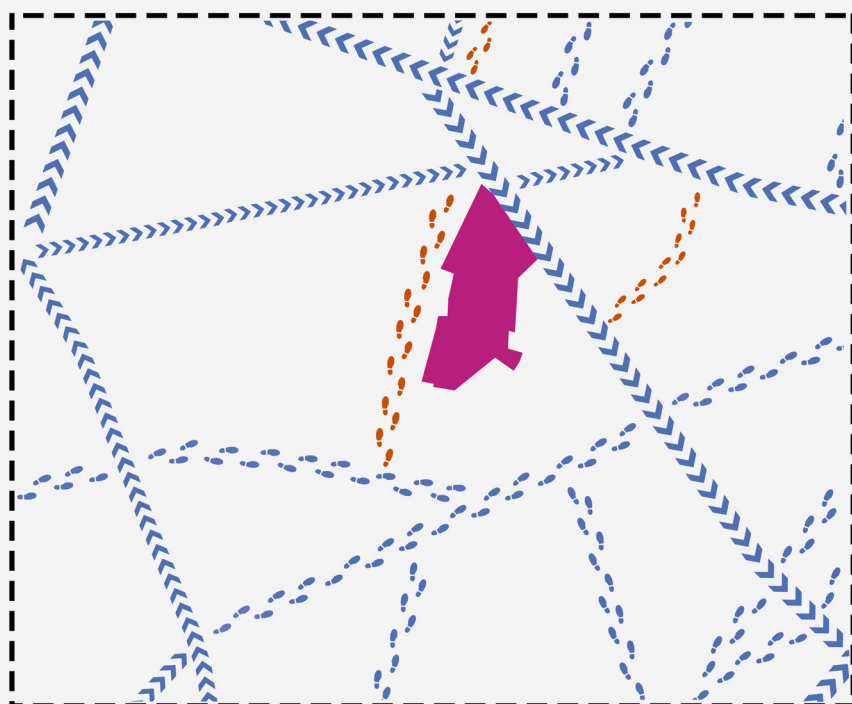
εικ.18 Η
βόρειοανατολική
όψη του κτίσματος
του χανιού με μέρος
της τομής του
οικοπέδου

- βοηθητικός χώρος
- μαγειρείο
- χώρος υποδοχής
- εμπορικό κατάστημα
- καφενείο
- βιοτεχνία
- κατοικία
- παντοπωλείο
- τουαλέτες
- χώρος σταβλισμού ζώων
- ξενώνες
- ιδιωτικός χώρος χαντζή

εικ.19 Το λειτουργικό πρόγραμμα του χανιού “Θανόπουλου”

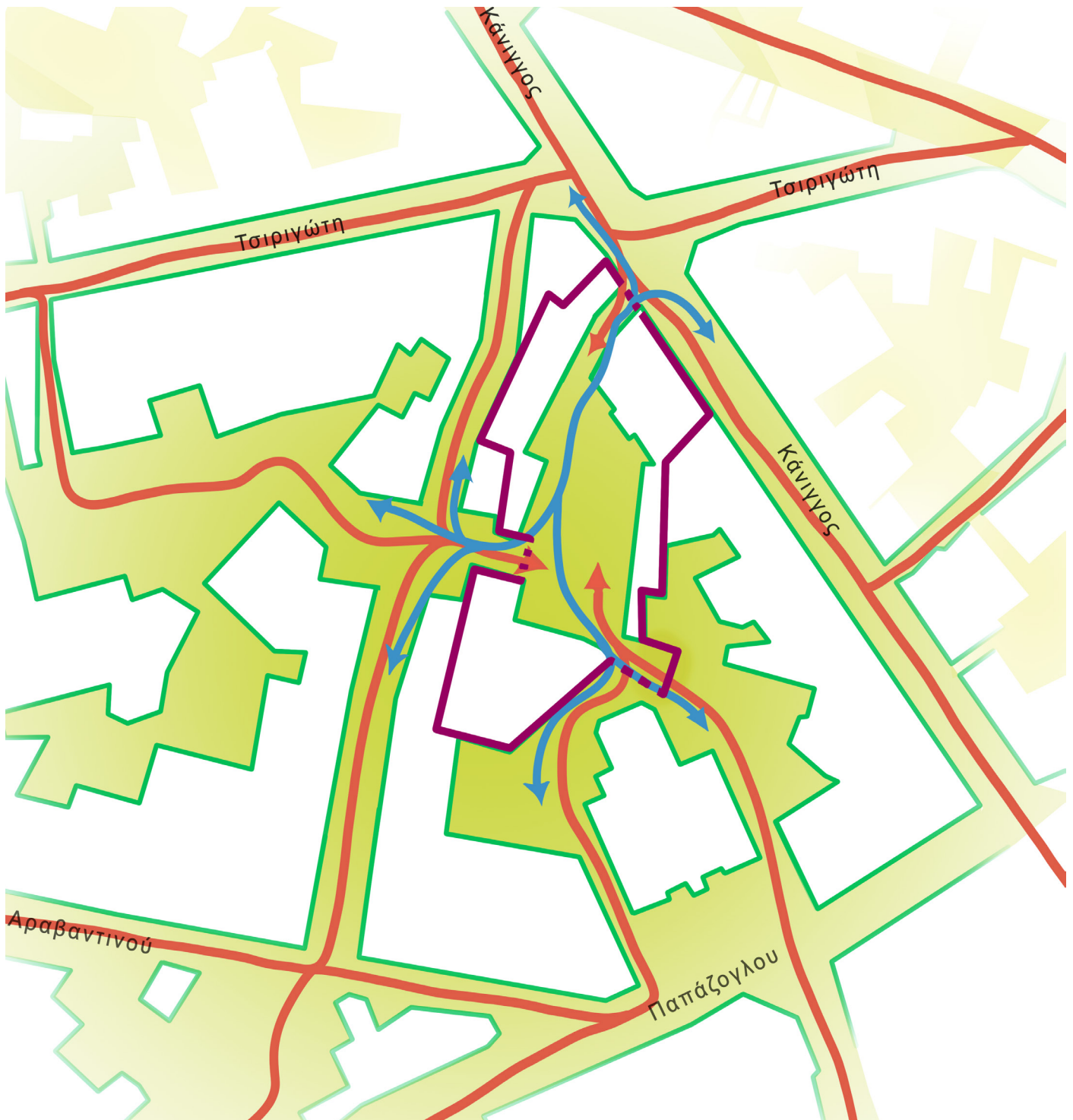
- Οδική κυκλοφορία
- Πεζόδρομος
- Στοά

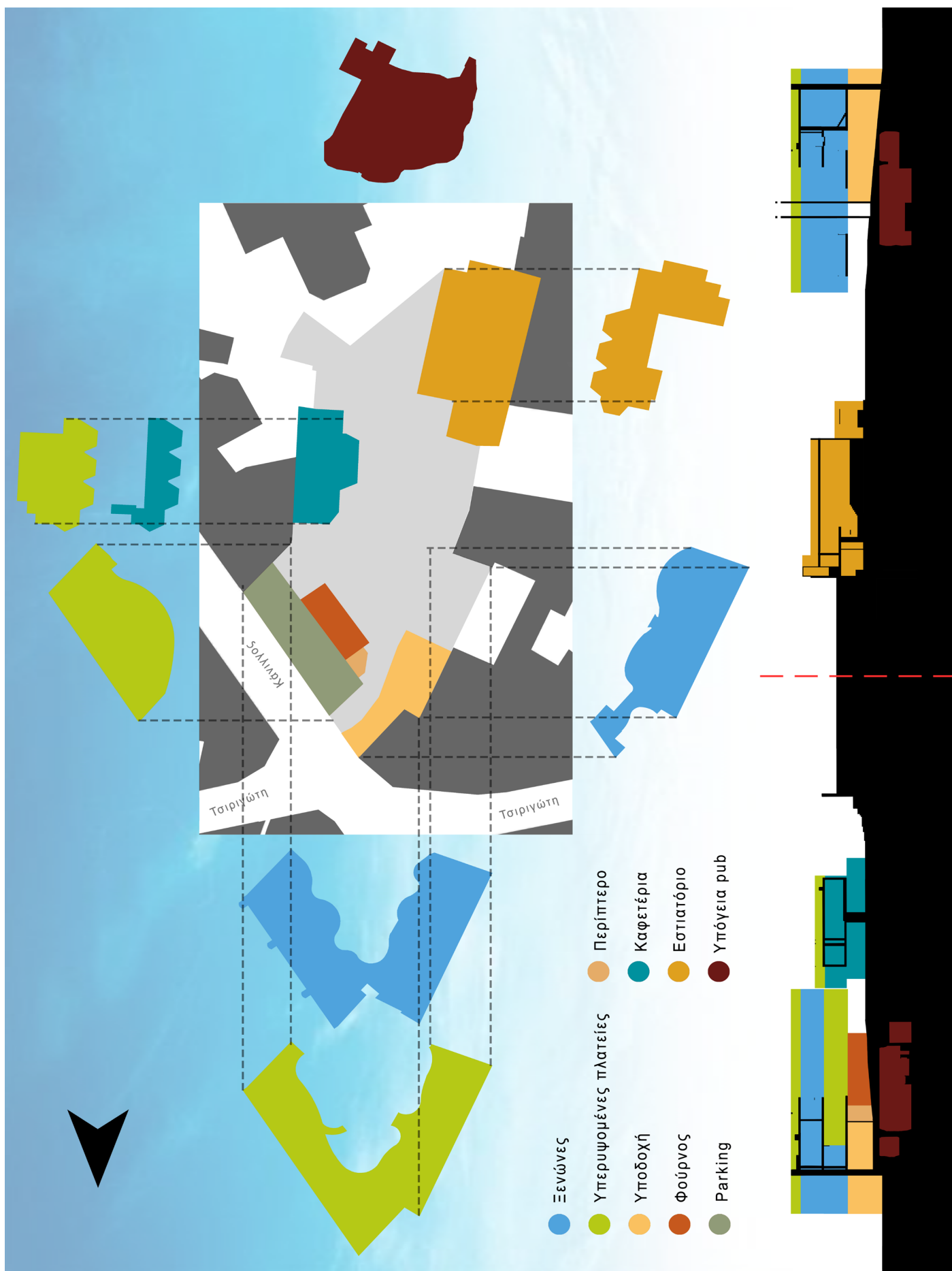
εικ.20 Διάγραμμα κυκλοφορίας γύρω από το οικοπέδο

Κεφάλαιο 4

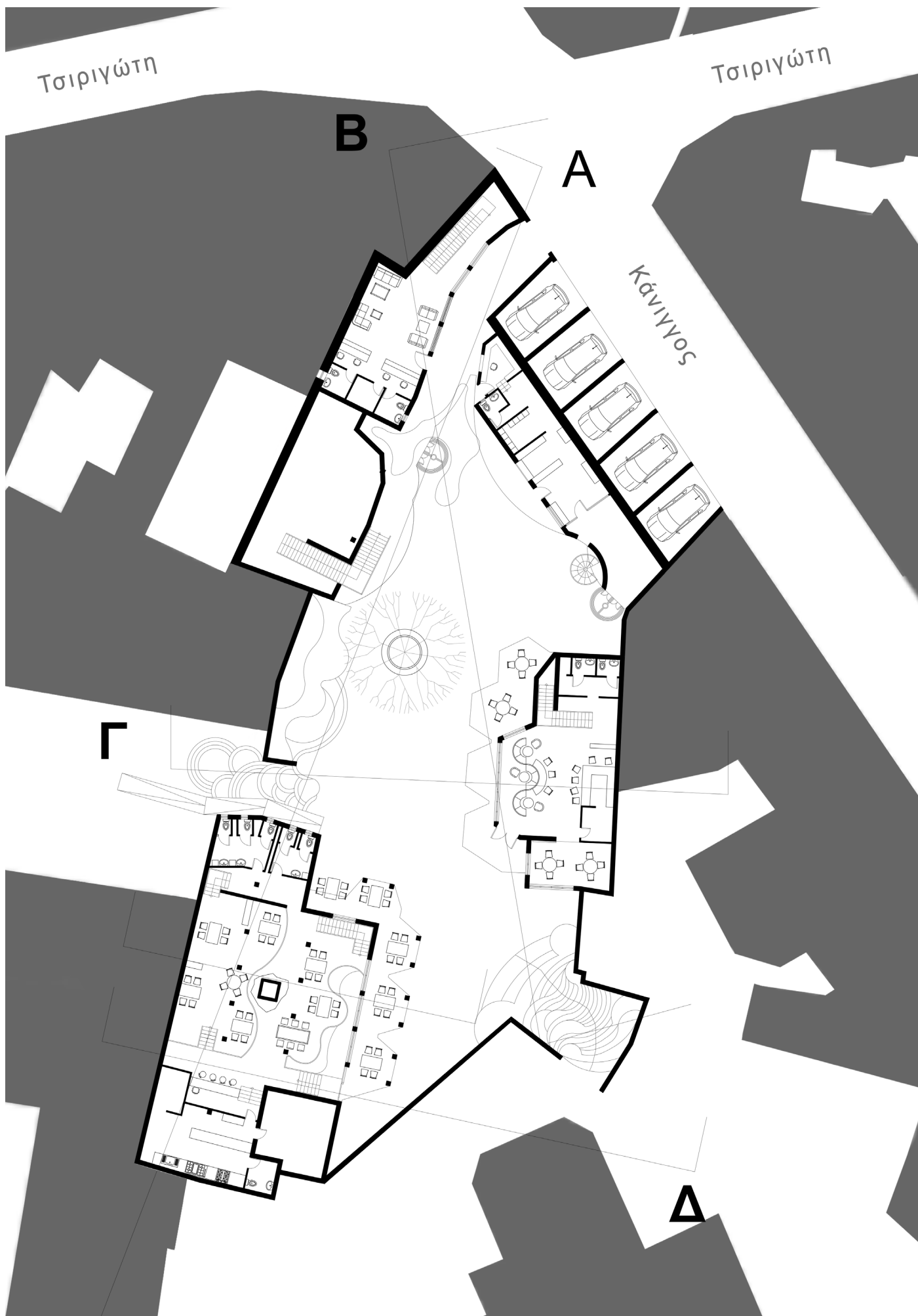
Πρόταση

εικ.20 Διάγραμμα concept της πρότασης

εικ.20 Το λειτουργικό πρόγραμμα της πρότασης

εικ.21 Κάτοψη ισογείου της πρότασης

εικ.22 Η όψη της πρότασης από την πλευρά της οδού “Κάνιγγος”

εικ.23 Σημεία ενδιαφέροντος από το επίπεδο του ισογείου της πρότασης

εικ.24 Κάτοψη των πρώτων ορόφων της πρότασης

εικ.25 Τομή Δ

εικ.26 Σημεία ενδιαφέροντος του κτίσματος του εστιατορίου

εικ.27 Κάτοψη 2ων ορόφων της πρότασης

εικ.28 Τομή Α

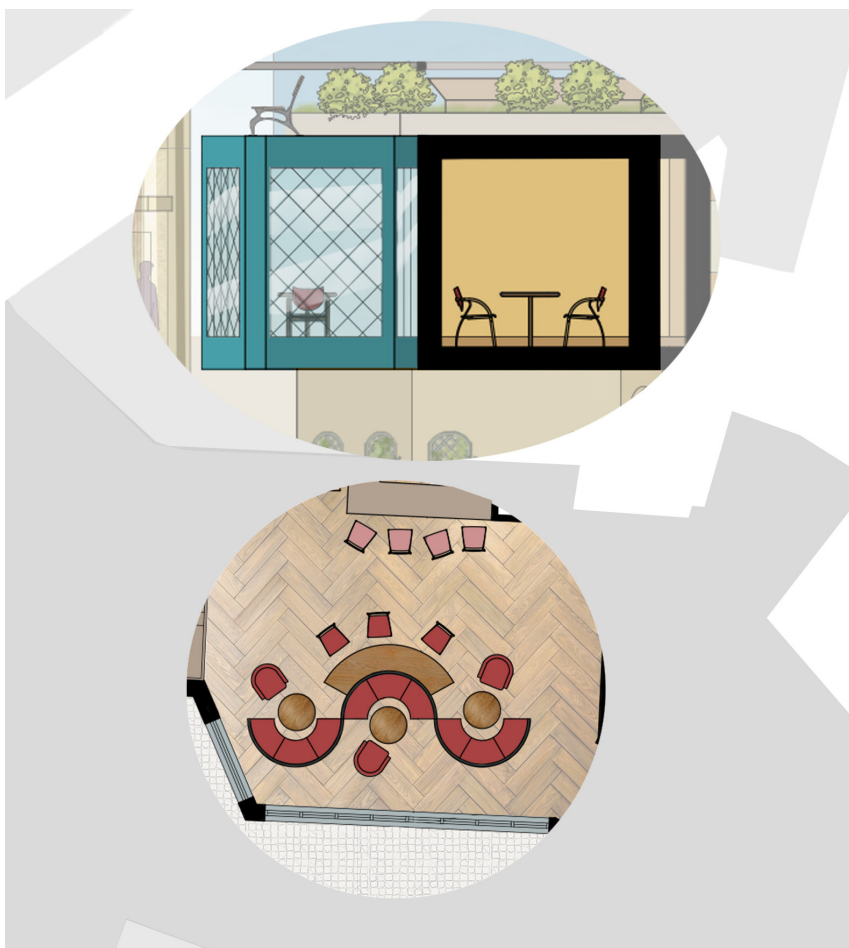
εικ.29 Σημεία
ενδιαφέροντος από το
κτίριο των ξενώνων

εικ.30 Κάτοψη 3ων ορόφων της πρότασης

εικ.31 Τομή Γ

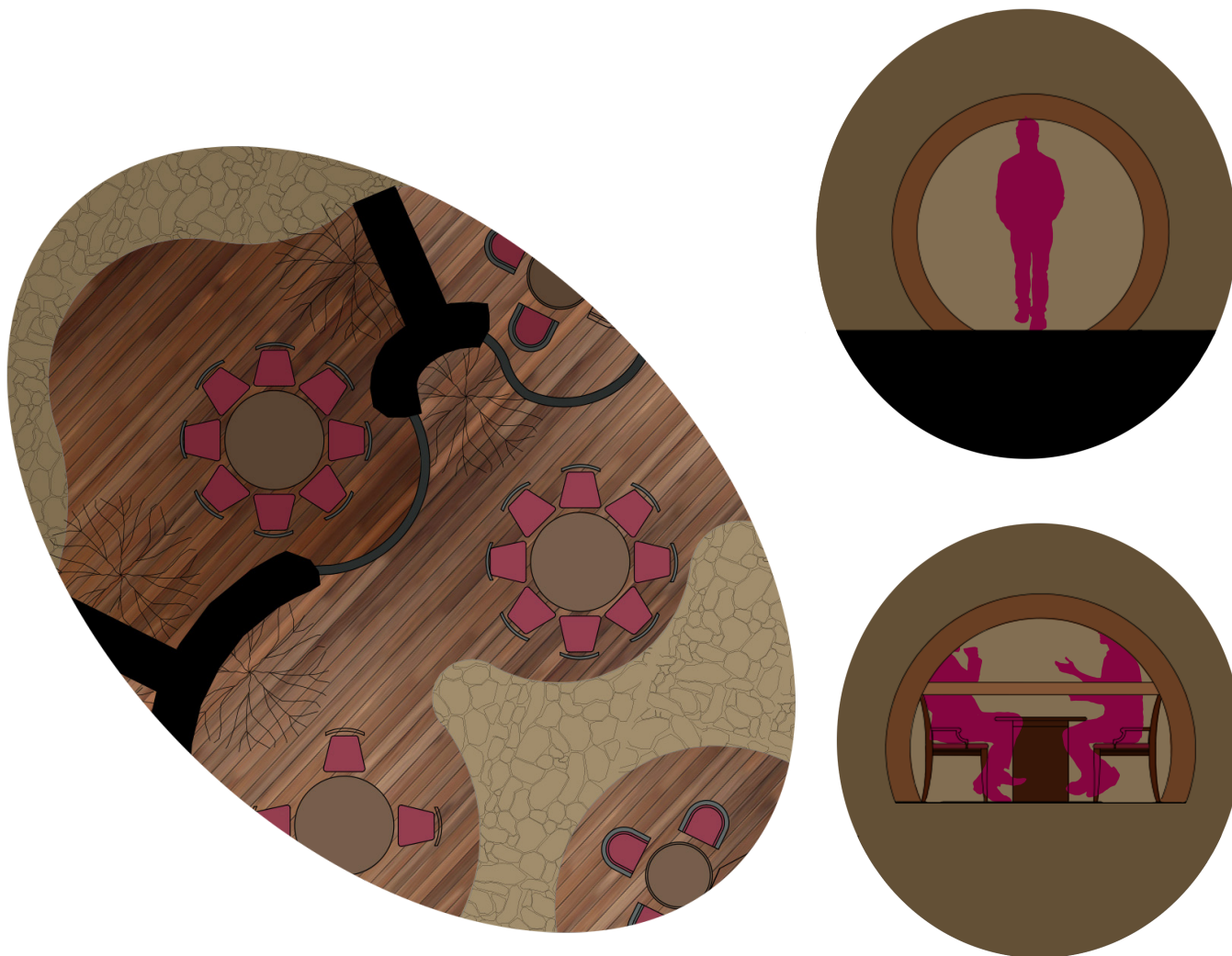
εικ.32 Σημεία ενδιαφέροντος από το κτίριο της καφετέριας

εικ.33 Σκίτσο από το καθιστικό που σχεδιάστηκε για τις πλατείες

εικ.34 Κάτοψη υπογείου

εικ.35 Σημεία χωρικού ενδιαφέροντος της υπόγειας pub

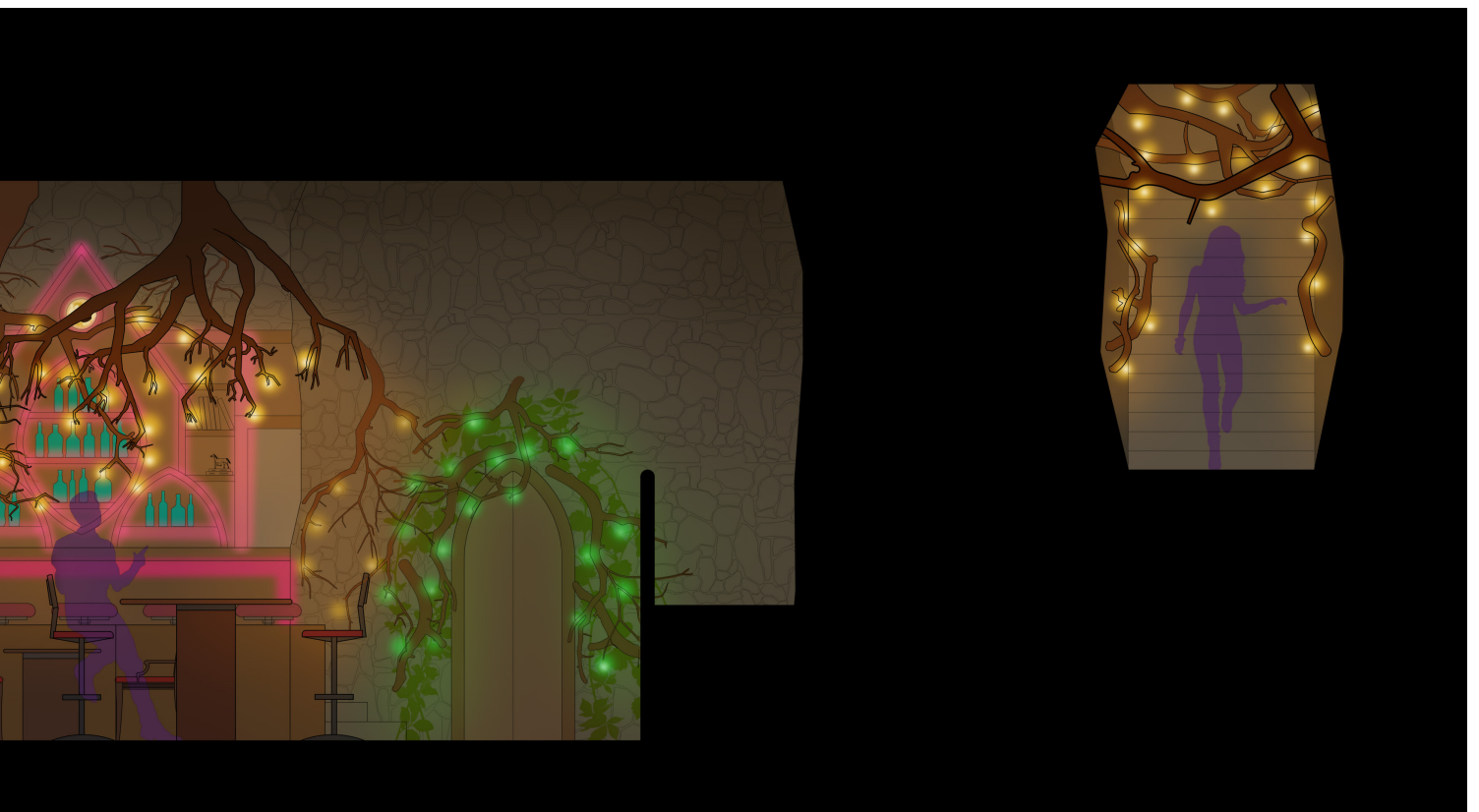
εικ.36 Τρισδιάστατη αποτύπωση του διαχωριστικού επίπλου στο bar

εικ.37 Τομή Ε

εικ.38 Τομή Ζ

εικ.39 Εικόνα ατμόσφαιρας μέσα από τις “φωλιές” που δημιουργούνται στην pub

εικ.40 Εικόνα ατμόσφαιρας του συνολικού χώρου της pub

εικ.41: Η όψη της καφετέριας σε σχέση με το επίπεδο της πλατείας και την είσοδο προς την Παπαζόγλειο

εικ.42: Η θέα από μια υπερυψωμένη πλατεία της πρότασης

εικ.43 Τομή Β

